

ĐỀ CHÍNH THỨC

(Đề có 02 trang)

Họ, tên học sinh:

Lớp: Số báo danh:

PHẦN I: ĐỌC – HIỂU (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

Như những người cha khác, tôi rất thích chờ đón con tan trường. Khoảnh khắc thấy bạn nhỏ xuất hiện sau cửa lớp, ánh mắt kiếm tìm và đôi bàn tay bé xíu vẫy chào từ xa, tôi chưa bao giờ thấy chán. Thỉnh thoảng tôi còn được nhận thêm một món quà nhỏ từ các cô “She has a great day today” (Con đã có một ngày rất vui).

Tôi không biết đó là món quà của cô dành cho tôi, hay của con tôi đã dành cho cô, hay của con tôi dành tặng ba mình. Một ngày hạnh phúc ở trường của các con, phải chăng là món quà mà những cá nhân trong hệ sinh thái đó tặng cho nhau? Thấy cô, ba mẹ, bạn bè, và chính con nữa sẽ cùng chia sẻ món quà đó, nên sau này tôi vui vẻ đón nhận tin “she has a great day” mà không băn khoăn lắm đó là món quà ai dành tặng ai.

Là người làm trong ngành nghiên cứu và cũng tham gia giảng dạy, tôi đặc biệt quan tâm tìm câu trả lời cho “điều gì khiến học sinh hạnh phúc”. Câu trả lời của các bạn nhỏ, đâu biết không nên phán xét đúng sai, vẫn làm tôi cảm thấy xấu hổ về “ý niệm” to tát của mình so với những mong chờ giản dị của các con.

Đó là sự háo hức đến trường vì hôm trước cô hứa sẽ dạy hay làm điều gì đó thú vị. Hoặc thành tích “con đã tự viết được từ này mà không cần nhìn vô sách”. Tôi thật sự rất khâm phục các cô có thể khiến học trò hứng khởi với việc học mà hoàn toàn không bằng áp lực nào, thay vào đó là sự tò mò kiến thức mới và niềm vui sau khi hoàn thành nhiệm vụ. Cứ thế, các bạn trẻ sao mà không “has a great day today” được.

Cô giáo hạnh phúc, học trò hạnh phúc, gia đình hạnh phúc và cuối cùng là trường học hạnh phúc. Cái nào đến trước cái nào đến sau, ai phải làm gì và làm thế nào... tất cả cũng nên vì mục đích tối thượng là hạnh phúc.

Việt Nam chúng ta, cũng như những quốc gia có cùng đặc điểm, vì nhiều lý do vẫn chưa có được hạnh phúc trọn vẹn ở mọi ngôi trường, mọi gia đình. Chuyện vĩ mô có thể cần nhiều thời gian. Từ góc độ vi mô, với mỗi cố gắng của từng cá nhân, tôi tin niềm hạnh phúc đó, sẽ có dần và tăng lên theo thời gian...

Hôm qua, tôi cũng vừa tham dự Tọa đàm Trường học Hạnh phúc - Happy Lof Schools tại Việt Nam do Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam (KHGDVN) phối hợp với Quỹ Happy Lof Schools tổ chức, hướng đến mục tiêu hiện thực hóa “mô hình trường học mơ ước”, tạo ra môi trường học tập mà ở đó mọi học sinh đều được thụ hưởng những giá trị tinh thần và hành vi tốt đẹp. Theo quan sát của tôi, những cuộc thảo luận nhằm tìm kiếm hạnh phúc cho trường học đã tập trung vào một số điểm quan trọng - đang làm nên sự khác biệt lớn giữa giáo dục Việt Nam và một số nền giáo dục tiên tiến khác; trong đó có giảm áp lực

điểm số, thứ hạng, thành tích; và đề cao sự tôn trọng cá tính, năng lực, phẩm chất riêng của cá nhân học sinh.

Và tôi, một công dân xa xứ nhưng lúc nào cũng lưu tâm về tình hình giáo dục Việt Nam, luôn mong một ngày không xa, các con sẽ được đón về mỗi buổi chiều, với lời nhắn “con hôm nay đã rất vui” từ các thầy cô. Niềm mong ước đó, tôi tin là khả thi mặc dù không phải là điều dễ dàng.

(Trích *Muốn học sinh hạnh phúc*, Trần Hùng Thiện, <https://vnexpress.net/muon-hoc-sinh-hanh-phuc-4669055.html>)

Câu 1. Xác định phong cách ngôn ngữ của đoạn trích. (0,5 điểm)

Câu 2. Chỉ ra 01 phép liên kết có trong đoạn văn in đậm. Nêu tác dụng? (0,75 điểm)

Câu 3. Theo anh/chị vì sao “Việt Nam chúng ta, cũng như những quốc gia có cùng đặc điểm, vì nhiều lí do vẫn chưa có được hạnh phúc trọn vẹn ở mọi ngôi trường, mọi gia đình”? (0,75 điểm)

Câu 4. Anh/chị sẽ làm gì để góp sức mình tạo nên một trường học hạnh phúc mang tên Nguyễn Tất Thành? (1,0 điểm)

PHẦN II: LÀM VĂN (7,0 điểm)

Hình như trong khoảnh khắc chùng lại của sông nước ấy, sông Hương đã trở thành một người tài nữ đánh đàn lúc đêm khuya. Đã nhiều lần tôi thất vọng khi nghe nhạc Huế giữa ban ngày, hoặc trên sân khấu nhà hát. Quả đúng như vậy, toàn bộ nền âm nhạc cổ điển Huế đã được sinh thành trên mặt nước của dòng sông này, trong một khoang thuyền nào đó, giữa tiếng nước rơi bám âm của những mái chèo khuya. Nguyễn Du đã bao năm lênh đênh trên quãng sông này, với một phiến trăng sầu. Và từ đó, những bản đàn đã đi suốt đời Kiều. Tôi đã chứng kiến một người nghệ nhân già, chơi đàn hết nửa thế kỷ, một buổi tối ngồi nghe con gái đọc Kiều: “Trong như tiếng hạc bay qua - Đục như tiếng suối mới sa nửa vời”... Đến câu ấy, người nghệ nhân chợt nhồm dậy vỗ đùi, chỉ vào trang sách Nguyễn Du mà thốt lên: “Đó chính là Tứ đại cảnh!”

[...]

Có một dòng thi ca về sông Hương, và tôi hi vọng đã nhận xét một cách công bằng về nó khi nói rằng dòng sông ấy không bao giờ tự lặp lại mình trong cảm hứng của các nghệ sĩ. Mỗi nhà thơ đều có một khám phá riêng về nó: từ xanh biếc thường ngày, nó bỗng thay màu thực bất ngờ, “Dòng sông trắng - lá cây xanh” trong cái nhìn tinh tế của Tản Đà, từ tha thướt mơ màng nó chợt nhiên hùng tráng lên “như kiếm dựng trời xanh” trong khí phách của Cao Bá Quát; từ nỗi quan hoài vạn cổ với bóng chiều bàng lảng trong hồn thơ Bà Huyện Thanh Quan, nó đột khởi thành sức mạnh phục sinh của tâm hồn, trong thơ Tố Hữu. Và ở đây, một lần nữa, sông Hương quả thực là Kiều, rất Kiều, trong cái nhìn thẩm thiết tình người của tác giả Từ ấy.

Có một nhà thơ từ Hà Nội đã đến đây, tóc bạc trắng, lặng ngắm dòng sông, ném mẩu thuốc lá xuống chân cầu hỏi với trời, với đất, một câu thật băng khuâng:

- Ai đã đặt tên cho dòng sông?

(Trích *Ai đã đặt tên cho dòng sông?*, Hoàng Phủ Ngọc Tường, *Ngữ văn 12*, Tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2020, tr.200-202)

Cảm nhận của anh/chị về hình tượng sông Hương trong đoạn trích trên. Từ đó, nhận xét về “cái tôi” tài hoa, uyên bác của nhà văn Hoàng Phủ Ngọc Tường.

-----Hết-----

Học sinh không dùng tài liệu; Giám thị không giải thích gì thêm.